

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINCA
AYDA BİR ÇIKARILIR

İlk Çıkış Tarihi: 09/01/1939

CİLT: 71

TEMMUZ 2008

SAYI: 2610

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayısı : B.08.0.ÖRG.0.20.02.01/2347

10/06/2008

Konu : Rehberlik ve Araştırma Merkezi
Açma Yönergesi

BAKANLIK MAKAMINA

- İlgi** : a) 573 Sayılı Özel Eğitim Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname.
b) 5378 Sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun.
c) Millî Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Kurumlara Ait Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliği.
d) Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği.
e) Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Araştırma Merkezi Açma Yönergesi.
f) 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu.
g) Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği.

İlgi (a) Kanun Hükmünde Kararnamenin 21. maddesinde; "Reberlik ve araştırma merkezleri, eğitim öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesine ilişkin gerekli her türlü çalışmaların yanı sıra özel eğitim gerektiren bireyleri de tanılamada belirtildiği şekilde inceler tanırlar, yerleştirilebilecekleri en uygun eğitim ortamını önerir ve bu bireylere rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini sunar." Hükmü yer almaktadır.

İlgi (b) Kanunun eğitsel değerlendirme başlıklı 16. maddesinde de; "Özürlülerin eğitsel değerlendirme ve tanınması il millî eğitim müdürlükleri rehberlik araştırma merkezlerinde uzman kişilerden oluşan ve özürlü ailesinin yer aldığı özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından yapılır ve eğitim planlaması geliştirilir." denilmektedir.

Belirtilen görevleri yerine getirmek üzere; ülkemiz genelinde ilgi (c), (d) Yönetmelik ile ilgi (e) Yönerge kapsamında 196 rehberlik ve araştırma merkezi açılmıştır.

Ancak, ülkemizin nüfus ve coğrafi yapısı ile özel eğitime ihtiyacı olan bireyler dikkate alındığında; özel eğitim ve rehber öğretmenlerin okul ve kurumlara ihtiyaçlar doğrultusunda görevlendirilmesini, bina, metaryal ve diğer kaynakların da daha etkin verimli ve hızlı kullanımını zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda, ilgi (e) Yönergenin yürürlükten kaldırılması ve ilgi (b) ve (f) Kanunlar ile ilgi (d) ve (g) Yönetmelikler kapsamında hazırlanan ekteki "Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Araştırma Merkezi Açma Yönerge" taslağının yürürlüğe konulması düşünülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Dr.Ruhi KILIÇ
Genel Müdür

Uygun Görüşle Arz Ederim
10/06/2008

Muammer Yaşar ÖZGÜL
Müsteşar

OLUR
10/06/2008

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ AÇMA YÖNERGESİ
BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, il/ilçe düzeyinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleriyle özel eğitim hizmetlerini yürütmek üzere, rehberlik ve araştırma merkezi açılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, rehberlik ve araştırma merkezi açılmasına ilişkin yetki ve sorumlulukları belirten usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 30.04.1992 tarih ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 30.05 1997 tarih ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 01.07.2005 tarih ve 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 08.02.2007 tarih ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 17.04.2001 tarihli ve 24376 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Genel Müdürlük: Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

c) Hizmet Bölgesi: Açılacak rehberlik ve araştırma merkezinin hizmet vereceği bireylerin bulunduğu yerleşim yerini,

ç) Merkez: Rehberlik ve araştırma merkezini,

d) Psikolojik Ölçme Araçları: Rehberlik ve araştırma merkezlerinde kullanılan ölçme araçlarını,

e) Tanılama: Özel eğitim gerektiren bireylerin yeterli ve yetersiz yönleri ile bireysel özelliklerini, ilgilerini belirlemek amacıyla; tıbbi, psiko-sosyal ve eğitim alanlarında yapılan değerlendirme sürecini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Merkez Açma****Merkez açma**

MADDE 5- (1) Rehberlik ve araştırma merkezi, eğitim öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesine ilişkin çalışmalarla, hizmet bölgesindeki özel eğitim gerektiren bireylerin eğitsel tanınması ve değerlendirilmesi ile bu bireylere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini yürütmek amacıyla her il merkezi ile nüfus ve hizmet gereklerine göre ilçelerde Bakanlıkça açılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Görev, Yetki ve Sorumluluklar****Genel Müdürlüğün görev, yetki ve sorumlulukları**

MADDE 6- (1) Genel müdürlük, merkez açılmasıyla ilgili;

a) Valiliklerin yeni merkez açılması ile ilgili önerilerini, özel eğitim, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesi açısından inceleyerek değerlendirir.

b) Açılması önerilen merkezi, bütçe, donatım, personel ile Rehberlik ve Araştırma Merkezleri Açma Öneri Dosyası Kriterleri Tablosu (Ek-1)'i dikkate alarak değerlendirme yapar.

c) Açılması önerilen merkezin açılış onayı öncesinde dosyasında bulunan bilgi, belge ve binanın durumunu yerinde değerlendirmek üzere gerektiğinde inceleme yapar.

Millî eğitim müdürlüğünün görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 7- (1) İl Millî Eğitim Müdürlükleri merkez açılmasıyla ilgili;

a) Açılması önerilecek merkezin açılma gerekçelerini, "Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyonu"nda görüşülmesini ve rapora bağlanmasını sağlar.

b) Merkez açılması istenen ilçe millî eğitim müdürlüğünden ve önerilen ilçeye hizmet veren merkezden gerekçeleriyle birlikte değerlendirme raporlarını alır.

c) Yeni bir merkezin açılabilmesi için, hizmetlerin gerektirdiği özellikleri taşıyan bina veya bağımsız bir bölümün kullanımına ilişkin olarak ilgili makamdan tahsis onayını alır.

ç) Yeni merkez açma teklifleri varsa, her yılın haziran, temmuz ve ağustos aylarında Genel müdürlüğe yapar.

d) Açılması önerilecek merkezin sorumluluk alanına giren hizmet bölgelerindeki rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmen sayılarının, açılacak merkez için ayrılan norm kadro sayısının en az üç katı olmasına özen gösterir.

e) Açılması önerilen merkezin bağlı olacağı ilçe millî eğitim müdürlüğünün dışında varsa hizmet vereceği diğer ilçe millî eğitim müdürlüklerinin merkez açılması ile ilgili görüş ve önerilerini içeren değerlendirme raporlarını alarak bunların il danışma komisyonunda görüşülmesini sağlar.

f) İlde daha önce açılmış olan merkezlerin norm kadro, bina ve materyal ihtiyaçları karşılanmasının sonucunda yeni bir merkez açılması için çalışmalarda bulunur.

g) Açılması önerilen merkezden hizmet alacak nüfusun 200.000'den az olmaması gerekir ancak; ulaşım ve yol gibi hizmet erişimi zorlayıcı unsurlar bulunan nüfusu 100.000'in üstündeki yerleşim birimleri için 150 km ve 3 saatlik ulaşım mesafesi bulunan yerlere de merkez açılma önerisinde bulunulabilir.

ğ) Hazırlayacağı öneri dosyasını Bakanlığa sunar.

İlçe millî eğitim müdürlüğünün görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 8-(1) İlçesinde yeni merkez açılmasına ilişkin gerekçeleri belirten değerlendirme raporunu hazırlayarak, il millî eğitim müdürlüğüne sunar.

Rehberlik ve araştırma merkezlerinin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 9- (1) Açılması önerilen merkezin bulunduğu bölgeye hizmet veren rehberlik ve araştırma merkezi, hizmet bölgesi içinde yeni bir merkez açılmasına ilişkin değerlendirme raporu hazırlayarak il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne sunar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Genel Esaslar

Merkez binası

MADDE 10- (1) Açılması önerilen merkez binasının;

a) Hizmetlerden yararlanacak olan öğrenci, veli ve diğer bireylerin kolaylıkla ulaşabileceği merkezi bir yerde olması,

b) Bağımsız bina sağlanmadığı durumlarda; önerilen bina veya bağımsız bölümün, hizmetler için uygun duruma getirilmiş, biri sesten yalıtılmış olmak üzere en az altı odası, bir depo ile çok amaçlı kullanılacak bir salonunun bulunması,

c) Bağımsız olması, bağımsız bina bulunamaması durumunda açılması önerilen merkezin giriş ve çıkışlarının ayrı olması,

ç) Girişleri ile çevre düzenlemelerinin engellilerin kolay yararlanacakları şekilde düzenlenmiş olması,

d) Bakım onarımının tamamlanmış olması veya açılmasına karar verilen binanın bakım ve onarım masrafları teklifi veren il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince karşılanacak olması,

e) Tahsisin sürekli veya en az beş yıl süreyle olduğunun belgelendirilmiş olması, koşulları aranır.

Öneri Dosyası

MADDE 11- (1) Merkez açılmasına ilişkin hazırlanan öneri dosyasında, 02.04.1993 tarih ve 21540 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurumlara Ait Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliği'nde belirtilen esaslara ilave olarak;

a) Çalışma yeri olarak önerilen binaya/bölüme ait proje veya yerleşim planı ile binanın üç yönden çekilmiş fotoğrafları,

- b) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri il danışma komisyonu raporu,
- c) İlçe millî eğitim müdürlüğü tarafından hazırlanan değerlendirme raporu ile varsa hizmet vereceği diğer ilçe millî eğitim müdürlüklerinin raporları,
- ç) Mevcut rehberlik ve araştırma merkezi tarafından hazırlanan gerekli değerlendirme raporu,
- d) Açılacak merkezde görev almak isteyen personel dilekçeleri ile bilgi formları (Ek-2),
- e) Önerilen binaya/bölüme ait ilgili makamın tahsis onayı,
- f) Açılacak olan merkezin bağlı bulunduğu ilçe ile varsa diğer ilçelerdeki hizmet alan bireylerin; hizmet aldıkları merkezin iş yükünü en az %35 azaltacağını gösterir son iki yılın istatistikî verileri,
- g) Hizmet verilecek bölgedeki öğrenci, rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmen sayılarına ilişkin sayısal verilerin ayrıntılı listesi,
- ğ) İldeki diğer merkezlerin norm kadro, bina ve materyal ihtiyaçlarının karşılandığını gösteren raporu,
- h) Açılması önerilen merkezden hizmet alacak nüfusun 200.000'den az olmaması ancak; ulaşım ve yol gibi hizmet erişimi zorlayıcı unsurlar bulunan nüfusu 100.000'in üstündeki yerleşim birimleri için ise 150 km ve 3 saatlik ulaşım mesafesini gösteren belge bulunur.

Merkezin yer değişikliği

MADDE 12- (1) Açılmış ve hizmet veren merkezlerin yer değişikliğinde de açılıştaki aranan kriterler dikkate alınır.

Merkezin kapatılması

MADDE 13- (1) 02.04.1993 tarih ve 21540 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurumlara Ait Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliği ile bu Yönerge'de belirlenen esasların yanında, personel eksikliği bulunan, hizmet vermede yetersizliği belirlenen, rehberlik hizmetlerini yerine getiremeyenler veya özel eğitim değerlendirme kurulunu oluşturamayan merkezler; büyükşehir belediyesi sınırları içinde 5 ayın, diğer yerleşim birimlerinde 8 ayın sonunda Bakanlıkça kapatılabilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 14- (1) Bu Yönergenin yayımlandığı tarihten itibaren Şubat 2002 tarihli ve 2533 Tebliğler Dergisinde yayımlanan "Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Araştırma Merkezi Açma Yönergesi" yürürlükten kalkar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yürürlük Hükümleri

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Yönerge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

EK-1

REHBERLİK ve ARAŞTIRMA MERKEZLERİ ÖNERİ DOSYASI KRİTERLERİ DEĞERLENDİRME TABLOSU

MERKEZ ÖLÇÜTLERİ	PUAN DEĞERİ	ALDIĞI PUAN	AÇIKLAMALAR
1) BİNA PROJESİ ve YERLEŞİM PLANI (32 PUAN)			
1.1. Bağımsız bina mıdır?	2		Bağımsız bina olması tercih sebebidir.
1.2. Kurum içinde midir?	1		Kurum içinde merkez açılma teklifi yapılabilir.
1.3. Kurum içinde ise bağımsız girişi var mıdır?	4		Kurum içinde açılması teklif edilen merkezlerde bağımsız giriş-çıkış kapısının düzenlenmesinin yapılmış olması veya yapmaya uygun olması gerekmektedir.
1.4. Bina girişi ve çevresi özürtlüler için kullanıma uygun duruma getirilmiş midir?	6		Bina girişlerinde ve çevre düzenlenmesinde kot farkı bulunan yerlerde şartnamelere uygun özürtü rampaları yapılması ve rampalarda kaymayı önleyici malzeme kullanılması zorunludur.
1.5. Tahsis edilen binanın bakım onarım ihtiyacı var mıdır?	1		Merkez açılması için tahsis edilen binanın bakım ve onarımının tamamlanmış olması veya açılmasına karar verilen binanın bakım ve onarım masraflarının teklifi veren il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince karşılanması gerekmektedir.
1.6. Tahsis edilen binanın 6 adet odası, bir depo ve çok amaçlı kullanılacak bir salonu var mıdır?	7		Proje sağlanmadığı takdirde önerilen bina veya bağımsız bölümlerde hizmetler için uygun duruma getirilmiş en az altı odası, bir depo ile çok amaçlı kullanılacak bir salonunun bulunması zorunludur.
1.7. Tahsis edilen binanın en az bir odası sesten yalıtılmış mıdır?	7		Tahsis edilen odalardan en az birinin sesten yalıtılmış olması zorunludur.
1.8. Bina merkezi bir yerde mi dir?	4		Önerilen merkez herkesin kolaylıkla ulaşabileceği merkezi bir yerde olmalıdır.
2) BİNA TAHSİS ONAYI (16 PUAN)			
2.1. Binanın tahsis onayı var mıdır?	2		Tahsis edilen binanın ilgili makamlarca tahsis edildiğini gösterir onayın bulunması zorunludur.
2.2. Bina tahsis onayı sürekli midir?	10		Bina tahsis onayının sürekli olması tercih sebebidir.
2.3. Tahsis edilen binanın onayı geçici midir?	4		Tahsis edilen bina onayı geçici ise onay süresi 5 yıldan az olmamalıdır.
3) İL DANIŞMA KOMİSYONU RAPORU (20 PUAN)			
3.1. İl/ilçe nüfus bilgileri var mıdır?	4		Açılması önerilen merkezin hizmet alanlarına giren ilçe ve ona bağlanacak diğer yerleşim bölgelerinin nüfus bilgileri ayrıntılı olarak belirtilmelidir. Ayrıca öğrenci, rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmen sayıları da detaylı olarak tablolaştırılmalıdır.
3.2. Öğrenci, rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmen sayıları ayrıntılı raporlaştırılmış mıdır?	4		Öğrenci, rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmen sayıları detaylı olarak tablolaştırılmalıdır.
3.3. Özürtlü öğrenci odaklı değerlendirilmeye yer verilmiş midir?	4		Toplam öğrenci nüfusunun yanında özürtlü öğrenci-lerin sayısal verileri özür türüne göre ayrıntılı olarak belirtilmelidir.
3.4. Ulaşım bilgileri verilmiş midir?	4		Açılması önerilen merkezden hizmet alacak nüfusun 200.000'den az olmaması gerekir ancak; ulaşım ve yol gibi hizmet erişimi zorlayıcı unsurlar bulunan nüfusu 100.000'in üstündeki yerleşim birimleri için 150 km ve 3 saatlik ulaşım mesafesinde bulunduğunu gösteren belgenin eklenmesi gerekmektedir.

3.5. İl danışma komisyon raporu var mıdır?	4		Merkezin açılması ile ilgili il danışma komisyonu raporunun hazırlanıp gönderilmesi gerekmektedir.
4) İL-İLÇE MEM RAPORU (8 PUAN)			
4.1. Merkez açılmasının gerekçeleri var mıdır?	8		İl-ilçe millî eğitim müdürlükleri raporunda hizmetin yürütülmesine ilişkin bilgiler ve teklifin gerekçeleri ayrıntılı olarak belirtilmelidir. Açılacak olan merkezin bulunduğu ilçe ve onun hizmet vereceği sorumluluk alanına giren diğer yerleşim yerlerinin mevcut merkezin iş yükünü en az %35 ve üstünde azaltacağını gösterir istatistikî veriler bulunmalıdır.
4.2. Merkez açılma teklifleri haziran, temmuz, ağustos aylarında yapılmıştır mıdır?	0		Yeni merkez açılma teklifleri her yıl haziran, temmuz ve ağustos aylarında yapılmalıdır.
5) REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİNİN RAPORU (4 PUAN)			
5.1. Rehberlik ve Araştırma Merkezinin hazırladığı rapor var mıdır?	4		Açılması önerilen merkezin daha önce hizmeti yürüten Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından açılmasının uygun olacağını belirten ayrıntılı ve gerekçeli değerlendirme raporunun bulunması gerekir.
6) PERSONEL BİLGİ FORMU (20 PUAN)			
6.1. Personel bilgi formu var mıdır?	2		Açılması önerilen merkezde geçici görevlendirilecek personel listesinin ve bilgi formunun gönderilmesi zorunludur.
6.2. İl-ilçede görev yapan rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmen sayıları belirtilmiş midir?	4		İl-ilçede görev yapan rehber öğretmen sayıları ve görev yaptıkları okul veya kurumların listesinin gönderilmesi zorunludur.
6.3. Açılacak merkezde görev yapmak isteyenlerin dilekçeleri var mıdır?	6		Öneri dosyasında yer alan personel listesinin ekinde geçici görevlendirmeyi kabul edeceklerini gösterir dilekçelerin eklenmelidir.
6.4. Açılacak merkezin norm kadro sayısı belirtilmiş midir?	2		Açılacak merkezin sorumluluk alanına giren hizmet bölgelerindeki rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmen sayılarının açılacak merkezin norm sayısının üç katından az olmadığını gösterir listenin eklenmesi gereklidir.
6.5. İl-ilçede hizmet veren merkezlerde personel, fiziki yapı ve materyal eksikliği var mıdır?	6		İldeki merkezlerin personel (norm kadro), fiziki ve materyal ihtiyaçlarının karşılandığını gösterir belgenin bulunması gereklidir.
TOPLAM PUAN	100		
SONUÇ	EYET	HAYIR	
7) İNCELEME			
7.1. Yerinde inceleme yapıldı mı?			Genel müdürlükçe yerinde inceleme yapıldı ise açılış onayına esas teşkil edecek rapor hazırlanır.

NOT: Yukarıdaki kriterlerin değerlendirme komisyonunca yapılan inceleme sonucunda en+1 az 70 puan alan merkezlerin açılma teklifleri değerlendirmeye alınacaktır. 70 puan ve üstü alan merkezlerin açılış onayı genel müdürlüğümüzce yapılan yerinde inceleme sonucunda hazırlanacak uygunluk raporuna göre açılış onayı verilecektir.

AÇIKLAMA: Ancak 1.3, 1.6, 1.7, 2.1, 3.4, 4.1, 4.2, 6.1, 6.3 ve 6.4' de belirtilen açıklamaları tam olarak öneri dosyalarında belirtmeyen teklifler değerlendirmeye alınmayacaktır.

PERSONEL BİLGİ FORMU

EK -2

S. No	Adı Soyadı	Doğum Yeri ve Yılı	Cinsiyeti	Medeni Durumu	Mezun Olduğu Okul ve Bölümü	Lisansüstü Eğitim	Hizmet Süresi	Daha Önce RAM'da Çalıştı ise Süresi	Uyguladığı Psiko-kolojik Ölçme Araçları
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

Tastik Olunur